

խնդր գրապաններու և ամէնէն աղքատ աղոց իսկ մատչելն:

Ծնողքներ առաջին պատենութեամբ մը անկէ օրինակ մը դնելու են իրենց զաւակներուն ձեռքն և կարգացնելուն են զայն լուրջ թիկադրութեամբ առանց երբեք տոկոսական անխնայութեամբ խառնութիւնն ունենալու, որ յաճախ զգրուով իսկ առթի կրնայ տալ:

Զարմանալի է դիտել թէ աղքատ շատ աւելի նուազ կը յանդիմանուին կամ կը յորգորուին յանցանքի մը, նոյն իսկ մեղքի մը համար որ այնքան աւելի զրական աւել կը գործէ աղուն նկարագրին և մարմնոյն վրայ հաւատա-նապէս, քան տղայութեան անխոն-մարարող կամ չարածիւրութեան երկորոր-գական յանցանքներու համար: Հօր մը փորձառութիւնը կը պակսի ինձ հասկնա-լու համար թէ ի՞նչ մասնաւոր չարա-ուրէթ կամ պատճառ կ'ունենան իրենց որդւոյն անողջ ապօրինի գիտակից անտարբերութեամբ վարուելու: Ինչ որ ալ ըլլայ աակայն այս վարմունքը թեւ-րացում է առաջնորդ ունեցող պար-տականութեան մը մէջ, քիչ մը կան-խառ տարուած իմաստը և փոքր քաւա-կան պիտի ըլլան տղան պահելու իր հո-գեկան և մարմնական գերազանց բա-նդաւորութեան մէջ, Այս վերջին կէսն է ահա որու մասին մնայուն և հաստատ համոզում գորացած է մտքերու մէջ: Անդ իրողութիւնը աւելի երկար անդի-տանալ յամանելու չենք:

Երկրորդ պարտականութիւն մը որ պէտք է ծանրանայ ծնողքներու վրայ հանդէպ իրենց զաւակներու՝ սա է թէ իրենց զաւակները պէտք է դաս-դուած պահեն: Գործէ կամ խորհուրդէ դատարկ մնալ փորձութեան խաբէին աւելի հրապուր չ'ընծայէ: Կայունութե-թիւնը միշտ աղտոցութեան ծնիչ է, նոյնն է ճշմարտութիւնը բարոյագէտ ևս: Կ'աւելնայ որ աղոց հայկա-թուի իրենց յատուկ մտքը և ձեռնական գրառումներ, Դարցական պարագայեր-նելու այս չըլանք մանաւանդ շատ ա-ւելի հրամայական կ'ընէ այդ պէտքը: Թիկեթութեան հետեանալով հանդերձ զուարթութիւնը մակել պիտի օգնէ աղուն չար հակամարտութեանց բնական զարգում մը դնելու: Բարոյականը ապա-հանում ընկերային չըմանակներու մէջ մանկը ելլել քայլերեղի է:

Ա. Ա. ՊԵՏԻՎ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՕՐԻՆՔԸ ԱՒՍՏՐԻՈՅ ՄԷՋ

«Նայի Յրայի Բեհե»ի խմբագրականն

Աւստրիոյ Մրեսի. Ժողովին մէջ բա-րոյական մեծ նշանակութիւն ունեցող դէպք մը պատահեցաւ: Դատական յանձնաժողովին տեղեկաբեր Տըթթ-Չան օրինադիմ մը ներկայացուց, որ կը պահանջէ բաւաղ Բաղբալային Օ-րինադրելուն մէջէն կաթողիկէ եկեղեցիին ամուսնութեան անլուծելիութիւնը հրա-մադող հաստատել: Այսպէս պիտի բար-ձուի աւստրական ամուսնութեան օ-րէնքին ա՛յն խիստ տրամադրութիւնը, որ հարկաբար ամուսնութեանց հա-մար բարոյական առեւելի թշուառութիւններու և հոգեկան ամենախիստ տառապանքներու աղբիւր է: Վերջին տարիներուն շատ իսկ լուեցաւ կարօ-տութեան աղաղակը ա՛յն բաժանեալ ամուսնաներուն որոնց կեանքին երջան-կութիւնը խորտակուած է, և հարկէ դարման մը տանիլ այս ամենազուրան կարօտութեան: Երես համեատ ձեւով մը միայն կը խնդրուի Աւստրիոյ ա-մուսնական օրէնքին բարեկարգուե-թիւնը: Արդարեւ տարակույս չկայ թէ ամբողջ այդ օրէնքը մտքի հակառակ է անարդար է և իրականական պա-հանդիմանութիւնն է համապատասխանը, ոչ ալ արդի Տէրութեան պահանջու-մներուն: Բանի որ կրօնական խտրու-թիւն կը ստեղծէ, և տարբեր դասա-նութեանց յարողները տարբեր կարկի-նով կը չափէ, կը հակասէ սրբին Պե-տութեան հիմնական օրէնքներուն տրամադրութեանց, որոնք քաղաքա-ցիական իրաւունքներու վայելումը կրօնական դասանութիւններէն անկախ կը հռչակեն: Բանի որ ամուսնութիւնը հակառակ իր բազմապատիկ հաւասա-րութիւններուն անլուծելի կը հռչակէ, բնաւոր որ արարածներուն անձնական և անհատական իրաւունքները անտեսած է՝ ըլլայ: Սրէնքին առջեւ ամէնէն հա-ւասարութիւնը յարգուած չ'ըլլար, և նոր աշխարհին մէջ իսկ պահպա-ռուած է՝ ըլլայ Նկեղեցիին միջնադարե-ան իրաւաթիւնը Պետութեան վրայ: Բայց այս անարդարու-թիւնը այլ եւս հաստատուն պիտի չը մնայ, և ժամանակին յարմար ամուս-նական օրէնքարութեան մը պահան-ջումը պիտի իրագործուի: Հաստատի մը բարձունով պիտի բարձուին ճնշող կարօտութիւն մը, տառապանք թշուա-

ռութիւն մը և հոգեկան նեղիչ վիտ-մը: Դուռ մը պիտի բացուի, որ Ա-ւստրիոյ ամուսնական օրէնքին հեղ-ձուցիչ, խոնաւ օդէն կ'առանկորդէ մարդկային երբանութեան լոյսին և մարդկային բարոյական մէկ բաղ-ձանքին:

Խնդիրը երկու էակներու կեանքի հաւասար պայմաններուն օրինական կարգադրութեան շուրջ կը դառնա, երաշխաւորութիւններ ստեղծել ամուս-նութեան նման բարոյականութեան մը համար, որով կը զօրանայ և կ'առող-ջանայ ժողովուրդ մը: Ամուսնութիւնը ընկերութեան հիմն է, ստեղծ, երդի-քը, օճախը այն վայրն է, ուր մարդիկ կը բարգաւաճին կամ ապերձանիկ կ'ը-լան: Ընտանիքներու բարոյականու-թեան վրայ կը հանգչի ընկերութեան ապահովութիւնը: Բայց ոչինչ կրնայ այնքան վիրաւորել բարոյական օրէն-քը՝ որքան անպիտի տրամադրութեան ներ, որոնք իրարու կը փակցնեն եր-կու էակներ՝ որոնք սակայն հոգեղով անշատ են Ստեղծի և ճակատագրի անոնց՝ որոնք զգախտ ամուսնութիւ-նը, իրենց հետ կը պագանեն և կը քաշուին ամուսնալուծումէ որով հետեւ պէտք չէ մոռնալ թէ աւստ-րիական ընկերութեան աչքին առ-ջեւ ծիծաղելի կը նկատուի ամուսնա-լուծումը այլը, նա՛ մասնաւոր ամուս-նալուծումը կինը: Բայց խորականալ ամուսնութիւն մը խորագէտ կը թու-նաւորէ մարդիկը, գծառնական և զայ-րայիքի ընտանեկան միջոցորդի մը մէջ չեն կրնար բարգաւաճիլ ո՛չ ամուսնի-ները, ոչ ալ զաւակները, որոնք բոլորե-րուն նման լոյսի և սրբութ. պէտք ու-նին իրենց զարգացման համար: Ան-յարմար աղոյները՝ Նիլէի բացարձա-թեանը՝ միեւրթ թշնամիներէ աւելի յո-ղելը: Արդէն այսօր հաղաւորորեն, ոի կն. իրարու դէմ կրակ կը կարեն, և զիրար կը խորտակեն: Արգանատելի է նաեւ կացութիւնը անոնց, որոնք ի-րարմէ բաժնուած կ'ապրին, առանց թուրթիլին ամուսնալուծումած ըլլալու: Այս բաժանումը յաճախ նիւթական կը ընտանեկան բարեկարգութեան յո-ղելը: Արդէն այսօր հաղաւորորեն, որոնց ամուսնութիւնը խորտակու-ած է, իրենց երիտասարդ հասակէն և երբնա-կութեան համար իրենց ունեցած բաղ-ձանքէն կը մղուին օրէնքէն դուրս փնտրելու ամուսնական զգոհացուած հանդիմանք: Արդէն այսօր Աւստրիոյ ամուսնական օրէնքին խնդ-րութեանը, որ յաճախ օրինական ա-մուսնութեանէ աւելի բարոյական են, որովհետեւ երկու էակներ յաճախ այդ «անոնց ամուսնութիւններուն» մէջ կը գտնեն հոգեկան հաւասարութիւնը, զոր չէին գտած իրենց «օրինական ամուս-նութեան» մէջ: Սրէնք ինքնին այսպէս կը պարտաւորէ մարդիկը իրենց տրա-մադրութիւններէն հայելի, և օրինա-կան կարգադրութեանէն դուրս ապրել: Այս պատճառաւ ահա բարոյական մեծ նշանակութիւն մը ունի դատական բաժանեալ ամուսնութիւնը: Կո՛յ նաեւ անլուծելիութիւնը արն ամուսնութիւն-ներուն, որոնց մէջ արը յորադարձու-թեան մը պատճառաւ իր առաջատանէն հեռի չըլծալականալ աշխատութեան դա-տապարտուած է, և մանկանալը ու գեղանի կնոջ մը կեանքի երջանկու-թիւնը խորտակուած է ան վատուի-մը: Երբ յաճախ ամուսնութեանց օրէնքները թէ ինչո՞ւ մը ստուա, որով կը յայտարարուի թէ նոյն իսկ ամուսնին մը մտքի անլուծելի հիւանդութիւնը չի քակել ամուսնութիւնը: Մտնը կը բաժնէ ամուսնութիւնը, բայց խելքի հակառակ չ'է միթէ որ մտքի խաղա-րումը, որ ան ալ մահ մըն է, ամուս-նութիւնը չըբաժնէ: Ինքնաբերաբար մարդուն միտքը կուգայ չարքը բոլոր այն եղերերգութեանց, որոնք աւա-տրիական ամուսնական օրէնքին մէկ հատուածէն կը ըզլին, մարդուն միտ-քը կուգան այն թշուառութիւնները, որոնք օրէնքի մը միակ տրամադրու-թեան կը պատճառուին, որ կեղեցիա-կան իրաւադիտութեան ուժը հարկի տարուան հնութեամբ մը մոմխայած է, և կը հարցուի թէ իրաւունքը է որ միակ հատումն մը պահպանութեանը հազարաւոր մարդիկ վրայ սան իրենց հոգեկան առողջութիւնը և ամուսնա-կան երջանկութիւնը:

Տեղեկաբերը յայտարարեց թէ ա-մուսնական օրէնքները պէտք է յար-մարին կեանքի և միջնադարի փոփո-խութեան, եթէ չպատուիր որ ամուս-նութեան նման բարի գործէ կը չարիք առաջ գայ: Վերջին հարկի տարուան մէջ Աւստրիոյ ամուսնական օրէնքը, որ 700էն մինչեւ 800 միլիոն կը դաժանորէն կտակուած է իր կողմէ Լոնտոնի և Համ-պուրի մէջ բարեգործական հաստա-տութեանց:

Պէյք մտադիր էր Համպսթարն մը հիմնել Համպուրի մէջ: Սակայն դըժ-բարութիւններ յարուցուեցան այս յա-տակածին դէմ, և վերջին պահուն վիշէլէմ Էլպսիեր մօտ իր ունիւնդութե-նէն ետքը Պէյք կտակը փոխել և ու-րիշ հանրագում տրամադրութիւններու վերածեց, որոնք ի մօտոյ պիտի յայտ-արին այս օրերս բացուելից կտակին յայտնութեամբ:

Արդի աշխարհին և բազմադիմի փոփո-խութիւններով նորոգուած միջնադա-րին մէջ կինն ալ փոխուած է, իր ան-հատականութիւնը աւելի ճոխացած է արդէն անկախ եղած է: Արդի կանացի նկարագրիներուն այս փոփոխութիւնը թերեւս գլխաւոր պատճառն է որ արդի Աշխարհ ՚հին Աշխարհէն կը տար-բերէ: Հին Նելլին մը եթէ այսօր կարենար վերականգնանալ և փողոց-ները ման դալ, թերեւս ա՛յնքան պիտի չզարմանար գիտութեան հրաշալիքնե-րուն վրայ, երկարութիւններուն, երեկ-տրական լոյսին, հեռաձայնին և հե-ռագրին վրայ, որքան կիններուն մտա-ւոր և առանձնայատուկ կացութեան վրայ: Այս իսկ պատճառաւ մարդուն և կնոջ միջեւ կացութիւնը փոխուած է: Յարաբերութիւնները աւելի ան-հատական եղած են, և հիմալ որ կնոջ անհատականութիւնը աւելի բարդ է հիմաւոր եղած է, աւելի գծաւոր է կատարեալ համաձայնութիւնը ան և կնոջ միջեւ, և տարաբախտ ամուսնու-թեանց մէջ մարդ աւելի կը դժանուի, երբ չկրնան իրարմէ բաժնու-թիւնը: Ինչ որ Եւրոպայի մէջ չորս երկիրները կան Վերջին, Պէյք և Էնկեան պիտը, ըստ ամուսնի, թէ՛ յոյսի և թէ՛ լաւ օրե-րու մէջ, շատ աւելի էր քան ա՛յնպիսի բախտաւ որ արարած մը, որուն բախտը կը վստահցնէ ոսկի և արծաթ: Անկիւ կը պատկանէ զորաւոր մարդոց դա-տապարդին, Սէլի Թատի նման, որուն առջին մտերիմ և վստահելի բարե-կամն էր: Հարաւ Ամրիկեան քաղա-քականութեան շատ մը գաղտնիքները իրեն հետ գերեզմանը կը տանի: Սա-սան յղած պատճառ էր հարաւային Ամրի-կէի մէջ Հոյսաւայիններուն դէմ Անգ-լիայեցի ըսած ընթացքէն: Այս մասին ըսաւ չէր նմանը Սէլի Թատի, որուն ծրագրիներուն և պատասխանատու-թեան չմասնակցեցաւ, և անոր նման իր կարողութիւնը չ'ընկնէ Եւրոպայի պտրիկ բլուրներուն աղանաղի փո-սերուն և ոսկիի արտերուն վրայ, այլ իր հարստութեան գլխաւոր աղբիւր սա՛ է որ Ալբերտ Պէյք գիտցաւ հա-նալին ճարտարաբանաւոր զուգորդել հանքային թուղթերու խաղցին հետ, արտադրութիւնը յաջողցնել արծեթու-թիւնը գինեքուն ելուէլներով, քանի որ եւրոպական դատարարը ա՛յնքան մեծ նշանակութիւն կուտար ամրիկեան ոսկիանքի թուղթերուն, որոնք ա՛յն-քան խնայողութեան շահուած զուրկ-ներ փնտրուելու: Ո՛չ, ոչ կրնայ գիտ-նել թէ Ալբերտ Պէյք ինչ ինչ աղ-դեղութիւն ունէր այս անհուն վրայ և առասպել ու զոյրոյց որքան բաներ վերադրել են իրեն: Բայց այս անհո-նեւ կապուած է սա՛ իրողութիւնը թէ ինչ էր ամէնէն հզօր հիմնադիրը և սեղանադարական տառնաւորը ամրիկե-ճարտարաբանութին, թէ եօթնասուն հանքեր իր միակ կաղէն կախում ու-նէին, և թէ իր բերնին մէջ խաղցնէ կախում ունէր միլիաններու անպար-տիկ կարողութիւնը: Իր գործարան-ներուն նրբին կաղտութիւնը միայն կը բաւէ ամրիկեան ոսկին Բարիդ, Պէ-րլին և Վիեննա հոսեցնելու համար:

Պէյք մեր հասկցած խմատով սե-ղանտոր մը չէր, այլ հիմնով մը, ծը-րագրող մը, ինչպէս Ամրիկայեցի կ'ը-նեն, ծրագրող ձեւքը մեծ ձեռնարկու-թեանց ստեղծիչ մը: Բայց սաով պէտք չէ հասկնալ ամբողջի մէջը, որ իր գործին գահաժառմը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլայ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ: Ամրիկեան Պէյք իր միլիանները վստակե-ցաւ արեւուն տակ խառնելով, անօ-րութեան և ծարաւ տովալով, բա-ցօթեալ գլխերով և իր կեանքը ծանր վտանգներու ենթարկելով, իրաւ դըժ-ուարաւ կրցաւ իր Բարիդի թեւը հա-մուկը որ իրեն և իր Վէրջի ընկերու-թեանը հաղթելու մը բարձր մարդոց ջով սովորած ըլլալ: և տարին ու պա-գել վրայ չաւ բան ըսած գիտցած ըլլալ

